

da først sige, at det var ikke en formel Fejl alene, der blev begaaet ved den første Henvendelse om Anvendelsen af den halve Million, som ligger til Raadighed, men det var en i høj Grad reel Fejltagelse, der blev begaaet, idet man fra disse to Herrers Side mente, at man kunde gaa en lignende Vej som den, man var gaaet i 1884—85: at man overlod Pengene til to Generaler, at man kunde anlægge disse Feltbefæstningsanlæg uden Lovgivningsmagtens Samtykke, og at man derefter kunde se at faa dem lovliggjort. Det var en saa reel Fejltagelse fra disse Mænds Side, en saa afgjort Fejl i deres konstitutionelle Opfattelse, at jeg som konstitutionel Minister maatte sætte mig derimod. Fæstningsanlæg er Rigsdagens Sag, det er Lovgivningsmagtens Sag, og jeg har derfor ikke kunnet lade mig diktere af frivillige Indsamlere, hvad jeg i saa Henseende burde foretage mig. Jeg har ikke villet henvende mig til Rigsdagen angaaende denne Sag, og det har jeg i Forsvarssagens Interesse ikke villet, fordi jeg tror, at hvis man nu her vilde rejse Forsvarsspørgsmaalet paa ny, efter at vi har faaet den lovlige vedtagne Ordning af 1909, vilde Forsvarssagen neppe have været tjent dermed. Men det stod i Rigsdagens, i hvert enkelt Medlems Haand at rejse Spørgsmaalet og stille Forslag angaaende denne Sag. Naar det ikke er sket, tænker jeg, det er, fordi man ræsonnerer som jeg, at den Sag skal man ikke drage ind i den politiske Hvirvel, idet det snarere vilde skade end gavne den. Jeg takker den ærede Ordfører for de villige Ord, han henvendte til mig, de kan ikke andet end glæde mig, idet jeg deri ser en Tilkendegivelse af, at Ordføreren derigennem har villet tage Afstand fra de uforsvarlige og utilbørlige Angreb, der er blevet rettet paa mig i den Stilling, jeg nu beklæder.

Ordføreren (Bramsen): Det sidste, den højtærede Minister talte om, ønsker jeg ikke at komme ind paa. Jeg kender det ikke, jeg holder ikke, tror jeg, de Aviser, hvor der staar Injurier mod den højtærede Minister. Oprigtig talt vilde jeg i hans Sted ikke bryde mig noget derom. Der staar ogsaa meget om alle os andre, og hvis vi skulde plage os dermed, vilde vi slet ikke kunne udføre den Gerning, vi er satte til at udføre; det gælder endnu mere den højtærede Minister, som har en saa stor og ansvarsfuld Gerning, at han maa have sig langt derover, hvis det paa

nogen Maade er muligt. Det reelle er for mig Tilvejebringelsen af Beskyttelsesmidler, det har ogsaa været Formaalet for den ikke-navngivne Komité, og i Forhold hertil har alt det øvrige for mig været Formaliteter. Derfor har jeg benævnt det den formelle Side af Sagen. Saa kan det jo gerne være, at den fra et andet Synspunkt kan have indeholdt en Realitet, men den har jeg ifølge mit Synspunkt, at det kun er selve Forsvaret, som er Realiteten, og at Resten er Form, ikke talt om.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslaget (se Tillæg C.)

vedtoges enstemmigt med 40 Stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet Konseilspræsidiat.

Paa Grund af den fremrykkede Tid lader jeg den sidste Sag paa Dagsordenen:

Første Behandling af Forslag til Lov om Hærens Forsyning med de i Tilfælde af Mobilisering manglende Heste og Vogne udgaa.

Næste Møde holdes i Dag Kl. 2 med følgende Dagsorden:

1) *Første Behandling af:*

Forslag til Lov om Hærens Forsyning med de i Tilfælde af Mobilisering manglende Heste og Vogne.

2) *Tredie Behandling af:*

Forslag til Lov om Hjælpekasser.

3) *Første Behandling af:*

Forslag til Lov om anerkendte Arbejdsløshedskasser.

4) *Første Behandling af:*

Forslag til Lov om Arbejdsanvisning.

Mødet hævet Kl. 11³⁰.